

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering, wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie**
- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting:

Dit besluit geeft uitvoering aan het decreet tot wijziging van verschillende decreten wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie van 21 november 2025. De kernopdracht van de onderwijsinspectie is het doorlichten van wat er in de scholen en op de klasvloer gebeurt. We maken dit maximaal mogelijk door een aantal adviseringsopdrachten van de onderwijsinspectie te schrappen.

Schooldirecties en schoolbesturen kunnen opmerkingen geven bij een doorlichtingsverslag. We verduidelijken dat deze opmerkingen over de inhoud van het verslag moeten gaan.

Tenslotte wordt de verplichting geschrapt om vacatures van de onderwijsinspectie in het Staatsblad te publiceren.

Door de maatregelen in dit besluit en in het bijhorende decreet van 21 november 2025, zal de onderwijsinspectie een grotere impact kunnen hebben op de onderwijskwaliteit. Inspecteurs zullen immers maximaal worden ingezet waar ze het meeste renderen: in het onderwijsveld. Ze zullen frequenter in scholen en op de klasvloer kunnen zijn omdat ze minder administratieve opdrachten moeten opnemen. Samen met de voorgestelde verbeteringen aan de doorlichtingen zal dit resulteren in een meer slagkrachtige onderwijsinspectie die haar controlerende en stimulerende rol ten volle kan opnemen.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

Kleuter- en leerplichtonderwijs, hoger onderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs, ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstelling

Dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord dat de onderwijsinspectie wil laten focussen op haar kerntaken. De rechtsgrond voor dit ontwerp van besluit is het decreet tot wijziging van verschillende decreten, wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie. Enkele adviseringen die de onderwijsinspectie tot nu toe uitreikte, worden geschrapt.

Daarnaast worden enkele wijzigingen en toevoegingen gedaan om de werking van de onderwijsinspectie te verbeteren. Deze wijzigingen maken een sterkere impact van de onderwijsinspectie op de onderwijskwaliteit mogelijk.

Schrapping adviseringsopdracht onderwijsinspectie

Om ervoor te zorgen dat de onderwijsinspectie zich maximaal kan focussen op het doorlichten, is een reductie in andere opdrachten, zoals adviseringsopdrachten, noodzakelijk. Deze opdrachten interfereren met de efficiënte en effectieve uitrol van inspectie 2.0 op maat, ze zorgen voor een bijkomende belasting voor betrokken inspecteurs waardoor zij minder aanwezig kunnen zijn op de school- en klasvloer.

Bij een aantal adviseringen zijn meerdere partijen betrokken bij de totstandkoming van het advies. Aangezien de betrokkenheid van deze partners niet wordt gewijzigd blijft de kwaliteit van het advies ook gegarandeerd. Ook vanuit efficiëntiedenken is de geschrapte tussenkomst van de onderwijsinspectie dus relevant. De impact van de verschillende schrappingen werd besproken met betrokken partijen AGODI, AHOVOKS en het Departement Onderwijs & Vorming. De verschillende entiteiten konden zich zo voorbereiden op het wegvallen van het advies van de onderwijsinspectie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. De Vlaamse Regering hechtte haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit op 25 april 2025 (VR 2025 2504 DOC.0286-1, VR 2025 2504 DOC.0286-2, VR 2025 2504 DOC.0286-3, VR 2025 2504 DOC.0286-4)
2. De SERV bracht een advies uit op 12 mei 2025. Dit noopte niet tot aanpassingen van het voorontwerp van decreet.
3. De VLOR bracht een advies uit op 22 mei 2025. Naar aanleiding van het advies werd in de memorie van toelichting een reactie op dit VLOR-advies opgenomen. Ook werd aan het voorontwerp van decreet een nieuw artikel toegevoegd (art. 13).
4. De onderhandelingen over artikelen 4 t.e.m. 7 uit het voorontwerp van besluit werden gevoerd in Sectorcomité X op 13 mei 2025. De protocollen werden afgeleverd op 28 mei 2025 (nr. 162). De onderhandelingen gaven geen aanleiding tot aanpassingen in het voorontwerp van besluit.
5. De Vlaamse Regering heeft haar tweede principiële goedkeuring verleend op 6 juni 2025 (VR_2025_0606_DOC.0457).
6. Het advies 78.511/1 van de Raad van State werd verleend op 22 december 2025.

2 INHOUD

SAMENVATTING

Dit ontwerp van besluit geeft uitvoering aan het decreet tot wijziging van verschillende decreten wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie van 21 november 2025. In het Vlaams regeerakkoord is opgenomen dat de onderwijsinspectie zich moet focussen op haar kernopdracht, het doorlichten.

Daartoe worden meerdere adviesfuncties die de onderwijsinspectie tot nu toe opnam, geschrapt. Er worden ook vernieuwingen doorgevoerd m.b.t. de doorlichtingen zelf. Er wordt verduidelijkt dat schoolbesturen opmerkingen kunnen formuleren bij de inhoud van het doorlichtingsverslag of de gevolgde procedure. Vacatures van de onderwijsinspectie moeten niet langer gepubliceerd worden in het Staatsblad.

Door deze maatregelen zal de onderwijsinspectie een grotere impact kunnen hebben op de onderwijskwaliteit. Inspecteurs zullen immers maximaal worden ingezet waar ze het meeste renderen: in het onderwijsveld. Ze zullen frequenter in scholen en op de klasvloer kunnen zijn omdat ze minder administratieve opdrachten moeten opnemen. Samen met de voorgestelde verbeteringen aan de doorlichtingen zal dit resulteren in een meer slagkrachtige onderwijsinspectie die haar controlerende en stimulerende rol ten volle kan opnemen.

Ten opzichte van de versie voor de tweede maal principieel goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 6 juni 2025, werden volgende aanpassingen gedaan naar aanleiding van het advies van de Raad van State.

Een aantal rechtsgronden werden gecorrigeerd en toegevoegd. Bij de vormvereisten werd opgenomen welk advies de Raad van State verstrekt heeft.

In artikelen 4 en 6 werd de onduidelijk geachte vermelding “via de geëigende communicatiekanalen van het Departement Onderwijs” vervangen door “de nieuwsbrief Schooldirect van het Departement Onderwijs”.

M.b.t. artikel 14 merkte de Raad van State op dat de nieuwe regeling voor alternatieve leeractiviteiten ook een inhoudelijke wijziging bevat die onmiddellijk van toepassing is bij de inwerkingtreding van dit ontwerp van besluit. Er werd gevraagd te onderzoeken of een overgangsregeling of een aanpassing aan het temporele toepassingsgebied van deze regeling nodig is.

De nieuwe criteria liggen in de lijn van eerdere richtlijnen zoals opgenomen in het toetsingsinstrument en de bijhorende omzendbrief ‘DKO/2024/01 Alternatieve leercontext in het deeltijds kunstonderwijs’ waardoor een abrupte aanpassing of stopzetting wellicht niet aan de orde is. Door 2026-2027 toe te voegen als referentieschooljaar, hebben de academies voldoende tijd om hun samenwerking met bepaalde amateurkunstengroepen of andere organisaties die een alternatieve leercontext aanbieden te heroverwegen en indien nodig bij te sturen.

Daarnaast komt het niet toe aan de Vlaamse regelgever om de naleving van federale wetgeving in herinnering te brengen of af te dwingen, stelt de Raad van State in zijn advies. In het ontworpen artikel 35/1 eerste lid, wordt het punt 8° daarom weggelaten. De omzendbrief (cf. supra) verwijst uitdrukkelijk naar de preventiemaatregelen en andere federale verplichtingen die gelden als leerlingen in een arbeidscontext terecht komen. Zo wordt vermeden dat de academie en de onderneming in kwestie de federale wetgeving over het hoofd zien. De betrokkenen kunnen bovendien via een link naar de website van de federale overheid bijkomende informatie inwinnen.

In artikelen 1, 20 en 21 werden de geadviseerde (legistieke) wijzigingen doorgevoerd.

De ingangsdatum van het ontwerp van besluit werd, parallel aan de ingangsdatum van het decreet dat er de rechtsgrond voor vormt, gewijzigd naar 1 januari 2026.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen wijziging inzake budgettaire impact ten opzichte van de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit op 6 juni 2025.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp besluit heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

Met de definitieve goedkeuring van dit ontwerp van besluit eindigt het legistiek traject. Het besluit wordt in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan bijgaand ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming te gelasten dit besluit in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de werking van de Vlaamse Onderwijsinspectie;
- Advies 78.511/1 van de Raad van State van 22 december 2025.